אני מודה למארגני הכנס, על הכבוד שניתן לי, לשאת דברים בשם משפחת מיסדי ראשון לציון.

כמו כן, הרשו לי לשבח את עירית ראשון-לציון והמוזיאון על המפעל החשוב והמרשים אותו הם מטפחים - להנצחת היסודות ולשמירת הרצף וההמשכיות. כל זאת ראוי לדוגמא ולמופת.

ועתה אציג את עצמי: שמי ברכה שילוני בתם של ~~עדה~~ אודליה וחביב יקותיאלי, נכדה לבילו-גוטה לבית הירשפלד ושמעון בן-זאב ונינה למיסד זאב אברמוביץ.

על גבעה זו טמונים סבתי, סבי, סבא וסבתא רבא של בני משפחתם. כאן נעוצים שורשי.

ראשון לציון נוסדה בשנת תרמ"ב - 1882 ומאז עברו 115 שנים. ומדוע אני מציינת את מנין השנים? כי הן למעלה מ-100, היום מכריזים על 100 שנות ציונות, מה שלא מקובל עלי, כנכדה למשפחה שנמנתה על "חובבי ציון" הגשימה את חלום הציונות עוד ב-1882, אמנם, ההסתדרות הציונית עדיין לא היתה קיימת אז ולה מלאו עתה 100 שנים. אך ציונות ודאי שהיתה. ועוד איזו ציונות. בתנועת "חובבי ציון" היו אלה יהודים בעלי אמצעים כספיים

ומעמד חברתי; בעלי השכלה כללית וידיעה רחבה, שראו את עתידם ועתיד העם היהודי בציון – בא"י הם עלו לארץ והתרכזו ביפו, בסוף שנת תרמ"ב, על הגרעין המייסד של המושבה.

סבא-רבא שלי, זאב אברמוביץ, היה מבוסס חומרית בפטרבורג שברוסיה. הוא היה תעשיין אמיד ונכבד, שקיבל את חסות הצאר וגר מחוץ לתחום המושב, שהיה קיים אז לגבי יהודים. חלומו היה - להמשיך בתעשיית הסריגה והטליתות בראשון לציון ולשווקם בכל המזרח התיכון הדבר לא עלה בידו ובמקום זאת למד מקצוע חדש – חקלאות. נטע כרם, קנה בהמות הצאן וחי על החקלאות. איתו הגיעה לארץ משפחה רחבה - אשה, שלושה בנים שתי בנות. השכלתו הרחבה וחזונו הרחב, הרחיקו ראות. הוא שלח את שני בניו הבוגרים לחו"ל ללמוד מקצועות מועילים לצרכי התישבות החדשה. לשלוח בנים לחו"ל, שיחזרו כאקדמאים ארץ-מדבר, היה דבר יוצא דופן. סבי שמעון למד כלכלה באוה"ב, חזר לארץ ועשה לסוכן הנוסע הראשון של "כרמל מזרחי". ואחיו יצחק - למד רפואה בגרמניה, חזר ארצה והשתכן בזכרון-יעקב. אגב - שניהם, סבי ואחיו, החליפו את שם משפחתם לשם עברי — בן-זאב, לפני שיצאו לחו"ל.

היו קשיים כלכליים וחברתיים רבים במושבה הצעירה, המנסה לגבש דפוסי חברה וחיי תרבות רחבים

קמו גן-ילדים עברי - הראשון בארץ; אורקסטרה - שגם
סבא שלי ניגן בה; ערבי ספרות ושירה; פסנתר בבית - וכל זאת
תוך קשיי החיים היום יומיים.

ועתה ראשון גדולה ומשגשגת ועל החולות, שאהבנו
לגלוש בהם - קמה עיר.

אך בשבילי, ראשון נשארה המושבה בה נולדה אימי
ונישאה לאבא, שהיה כאן מורה ומנהל בי"ס "מכבי"; עצי התות
בחצר בית סמוטמן ברח' ירושלים - מקום בו גרתי; האקליפטוסים
והחרציות המזהיבות בין הבתים; הבית של סבתא, המוקף
באכסדרה של מרפסותיה; העצים הפורחים בצהוב ובורוד ליד
גן הילדים ברח' צה"ל, בו למדתי; הנסיעה בעגלות העמוסות
בסלי ענבים - לשקולה ביקב; מדרגות בית-הכנסת הגדול,
שם חכינו לסבתא בצאתה מתפילת ראש השנה; הרכיבה
על חמורו של הדוד אדיה אברמוביץ' והגבעה הנאה - בה
נמים זקני משפחתי, שאותם אני גאה לייצג היום

ברכה שילוני

9.3.97